

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ KULTŪROS PAVELDO KOMISIJA

VALSTYBINĖS KULTŪROS PAVELDO KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2017 m. kovo 31 d. Nr. V17-5(6.1.)

Vilnius

Posėdis vyko nuo 9.00 val. iki 15.00 val.

Posėdžio pirmininkė – Valstybinės kultūros paveldo komisijos (toliau – Paveldo komisija) pirmininkė Evelina Karalevičienė

Posėdžio sekretorė – Paveldo komisijos Administracinio skyriaus vyresnioji specialistė Justina Ūsonytė

Dalyvavo:

Paveldo komisijos nariai – Zenonas Butkus, Augis Gučas, Jūratė Jurevičienė, Deivydas Rimkevičius, Gediminas Rutkauskas, Albinas Kuncevičius, Juozas Algirdas Pilipavičius, Nadežda Spiridonovienė, Adomas Butrimas, Gražina Drėmaitė.

Paveldo komisijos darbuotojai – Gytis Oržikauskas, Artūras Stepanovič, Alma Bačiulienė, Artūras Bundonis, Austėja Brasiūnaitė, Erika Petunovienė, Rimantas Bitinas, Anželika Vėžienė.

Kiti dalyviai – Gintaras Abaravičius (Trakų istorinio nacionalinio parko direkcijos direktorius), Asta Junevičienė (Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriato generalinė sekretorė), Darius Nedzinskas (UAB „Trastas“ direktorius), Kristina Metvejenkaitė (Advokatų kontoros „Kairevičius, Juzikis ir partneriai“ advokatė), Birutė Lisauskaitė (archeologė), Marius Matulevičius (žurnalistas), Žilvinas Nečiūnas, Monika Žvaliauskienė (Trakų istorinio nacionalinio parko direkcijos Kultūrinės veiklos vadybininkė), Marija Purvinienė (Kauno technologijos universiteto architektė emeritė), Martynas Purvinas (Kauno technologijos universiteto Architektūros ir statybos instituto vyresnysis mokslo darbuotojas), Justinas Žalys (UAB „Puikus būstas“ vadovas), Audrius Kairevičius (Advokatų kontoros „Kairevičius, Juzikis ir partneriai“ advokatas), Rita Kuncevičienė (Kultūros paveldo departamento Apskaitos, paveldotvarkos, planavimo skyriaus vyriausioji specialistė), Donata Šimkūnaitė (Kultūros paveldo departamento

Kontrolės skyriaus vedėja), Rasa Kalinauskaitė (LR Seimo nario Naglio Puteikio padėjėja-sekretorė), Lina Leparskienė (Iniciatyvinės grupės „Gelbėkim Trakus“ narė), Joana Noreikaitė (skulptorė), Marija Puč (Trakų rajono savivaldybės mero pavaduotoja), Edita Rudelienė (Trakų rajono savivaldybės merė), Romas Pakalnis (Kultūros paveldo departamento Pirmosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos pirmininkas), Rimantas Gučas (Lietuvos restauratorių sąjungos narys), Darius Kvedaravičius (Trakų rajono savivaldybės administracijos direktorius), Aurelija Stancikienė (architektė-restauratorė), Gintaras Džiovėnas (Kultūros ministerijos Kultūros politikos departamento Saugomų teritorijų ir kultūros paveldo apsaugos skyriaus vyriausiasis specialistas, l. e. vedėjo pareigas), Algirdas Steponavičius (UAB „Projektavimo ir restauravimo institutas“ vadovas), Andrius Vaicekuskas (Kultūros paveldo departamento Juridinio skyriaus vedėjas), Renata Kepežinskienė (Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriato Paveldo programų vadovė), Jonas Liesys (LR Seimo narys), Vitas Karčiauskas (Kultūros paveldo departamento Vilniaus skyriaus vedėjas), Tatjana Čepukoit (LR Seimo nario Jaroslav Narkevič padėjėja-sekretorė), Naglis Puteikis (LR Seimo narys), Audrius Skaistys (Kultūros paveldo departamento direktoriaus pavaduotojas), Antanina Jarukaitienė (Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijos direktorė), Vitas Gavėnas (Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos direktorius), Romualda Kubilienė (visuomenės atstovė), Virginijus Jocys (Etninės kultūros globos tarybos pirmininkas), Vidmantas Bezaras (Aplinkos ministerijos Saugomų teritorijų ir kraštovaizdžio departamento direktorius).

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Trakų senamiesčio teritorijos ribų keitimo ir planuojamos ūkinės plėtros.
2. Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijos 2015-2016 metų veiklos ataskaitos.
3. Dėl Kultūros paveldo centro 2015-2016 metų veiklos ataskaitos.
4. Dėl Paveldo komisijos sprendimo projekto „Dėl Europos architektūros paveldo apsaugos konvencijos įgyvendinimo Lietuvoje“ ir sprendimo projekto „Dėl Europos kraštovaizdžio konvencijos įgyvendinimo Lietuvoje“.
5. Dėl visuomenės atstovų kreipimosi „Dėl Ragaišių, Aspertavo piliakalnio saulėračio išsaugojimo“.
6. Dėl kilnojamųjų kultūros vertybių įrašymo į Kultūros vertybių registrą.
7. Dėl Trakų senamiesčio teritorijos ribų keitimo ir planuojamos ūkinės plėtros (svarstymo pratęsimas).

1. SVARSTYTA. Trakų senamiesčio teritorijos ribų keitimas ir planuojama ūkinė plėtra.

Rimantas Bitinas (Paveldo komisijos administracijos Teisinio koordinavimo skyriaus vedėjas)

Pristatė Paveldo komisijos administracijos Teisinio koordinavimo skyriaus parengtą pažymą dėl Trakų senamiesčio teritorijos ribų keitimo ir planuojamos ūkinės plėtros.

Lina Leparskienė (Iniciatyvinės grupės „Gelbėkim Trakus“ narė)

Trakų senamiesčio teritorija buvo sumažinta nesiremiant moksliniais tyrimais. Trakų pusiasalis yra pagrindinė, apie miesto atsiradimą bylojanti erdvė, kurios negalima skaidyti. Trakų senamiestis yra vertingas būtent dėl kraštovaizdžio. Iniciatyvinė grupė „Gelbėkim Trakus“ yra pasirengusi pateikti konceptualią nuomonę Kultūros paveldo departamento Pirmajai nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybai (toliau – Vertinimo taryba) dėl Trakų senamiesčio – urbanistinio draustinio – paveldosauginių verčių.

Darius Nedzinskas (UAB „Trastas“ direktorius)

Teritorijos Vytauto gatvėje Trakų mieste (U18) detalusis planas ir Trakų miesto bendrasis planas buvo suderinti visų atsakingų institucijų. Archeologinių žvalgymų metu sklype Vytauto g. 88 nebuvo rastas kultūrinis sluoksnis. Sklypas Vytauto g. 90 nepatenka į Trakų senamiesčio teritoriją. AB „Trastas“ laukia specialiųjų architektūrinių reikalavimų ir 2018 m. planuoja baigti autobusų stoties ir prekybos paskirties pastato komplekso statybas.

Edita Rudelienė (Trakų rajono savivaldybės merė)

Pritarė autobusų stoties ir prekybos paskirties pastato komplekso statyboms sklypuose Vytauto g. 88, 90, Trakuose.

Gintaras Džiovėnas (Kultūros politikos departamento Saugomų teritorijų ir kultūros paveldo apsaugos skyriaus vyriausiasis specialistas, l. e. vedėjo pareigas)

LR Seimo Kultūros komitetas įpareigojo Kultūros ministeriją įvertinti Kultūros paveldo departamento ir Trakų istorinio nacionalinio parko direkcijos pozicijas ir pateikti konsoliduotą sprendimą. Kultūros ministerija pavedė Kultūros paveldo departamentui įpareigoti Kultūros paveldo centrą pakartotinai įvertinti vertingąsias savybes ir pateikti medžiagą Vertinimo tarybai.

Audrius Skaistys (Kultūros paveldo departamento direktoriaus pavaduotojas)

Prašė Trakų istorinio nacionalinio parko direkcijos pateikti naują/papildomą informaciją dėl Trakų senamiesčio vertingųjų savybių.

Gintaras Abaravičius (Trakų istorinio nacionalinio parko direkcijos direktorius)

Svarstomas klausimas yra ne tik Trakų senamiesčio teritorijos ribų keitimo, bet ir netinkamo viešojo administravimo problema.

Romas Pakalnis (Kultūros paveldo departamento Pirmosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos pirmininkas)

Vertinimo tarybos posėdyje buvo pateikta informacija apie mokslinius archeologinius tyrimus sklype Vytauto g. 88 – vertingųjų savybių nerasta. Vertinimo taryba yra atvira visiems pasiūlymams, jei būtų pateikta papildoma informacija apie aptariamosios vietos vertingąsias savybes.

Algirdas Steponavičius (UAB „Projektavimo ir restauravimo institutas“ vadovas)

Trakų senamiesčio struktūra turėtų būti saugoma. Sklype Vytauto g. 88 keičiama paskirtis neatsižvelgiant į specialiuosius paveldosaugos planus.

Birutė Lisauskaitė (archeologė)

Apgailėstavo, kad Vertinimo tarybos akte Trakų pylimas nenurodytas kaip Trakų senamiesčio priklausinys.

Martynas Purvinas (Kauno technologijos universiteto Architektūros ir statybos instituto vyresnysis mokslo darbuotojas)

Trakų senamiesčio vertingoji savybė yra ne tik kultūrinis sluoksnis. Labai svarbus yra Trakų pusiasalio vientisumas, įvažiavimas į miestą.

Asta Junevičienė (Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriato generalinė sekretorė)

Sandėlio tipo parduotuvės pasaulinėje praktikoje yra statomos už miesto. Istoriniuose miestuose turėtų būti skatinama prekyba mažose parduotuvėse ir palaikoma vietinė, tradicinė produkcija.

Naglis Puteikis (LR Seimo narys)

Siūlė Trakų rajono savivaldybei raštu kreiptis į atsakingas institucijas dėl Trakų autobusų stoties rekonstrukcijos finansavimo.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Informavo, jog Trakų senamiesčio teritorijos ribų keitimo ir planuojamos ūkinė plėtros klausimo aptarimas bus tęsiamas tik su Paveldo komisijos nariais, pasišalinus kitiems posėdžio dalyviams.

2. SVARSTYTA. Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijos 2015-2016 metų veiklos ataskaita.

Artūras Stepanovič (Paveldo komisijos administracijos Paveldosaugos ir strateginio planavimo skyriaus vyriausiasis specialistas)

Pristatė Paveldo komisijos administracijos parengtą pažymą dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijos 2015-2016 metų ir Kultūros paveldo centro 2015-2016 metų veiklos ataskaitų.

Antanina Jarukaitienė (Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijos direktorė)

Pristatė Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijos veiklą.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

LR Seimo Kultūros komitete vyko svarstymas, ar Vilniaus pilių valstybinis kultūrinis rezervatas (toliau – Rezervatas) yra reikalingas. Kultūros ministerijos nuomone, būtina peržiūrėti Rezervato funkcijas, bet jo nenaikinti. Kultūros ministerija planuoja vykdyti Rezervato reorganizaciją.

Kreipėsi į Paveldo komisijos narius, atsakingus už šį klausimą, prašydama pateikti nuomonę dėl Rezervato veiklos ataskaitos.

Albinas Kuncevičius (Paveldo komisijos narys)

Informavo apie Kultūros ministerijos ketinimą peržiūrėti Rezervato ir kitų Kultūros ministerijai pavaldžių biudžetinių įstaigų veiklą.

Gediminas Rutkauskas (Paveldo komisijos narys)

Rezervato veiklos ataskaitoje nurodyta, kad buvo tvarkomos Aukštutinės pilies išlikusios sienos, tačiau nenurodytos tam skirtos lėšos.

Albinas Kuncevičius (Paveldo komisijos narys)

Ižvelgė daug panašumų tarp Rezervato, Trakų istorinio nacionalinio parko direkcijos ir kitų biudžetinių įstaigų, kurios yra pavaldžios Kultūros ministerijai. Rezervato veiklos ataskaitoje pasigedo analizės. Siūlė Paveldo komisijai prisidėti prie Rezervato veiklos stiprinimo.

Paveldo komisija turėtų svarstyti Kultūros ministerijos parengtą veiksmų planą dėl Rezervato ir kitų Kultūros ministerijai pavaldžių biudžetinių įstaigų veiklos bei teikti siūlymus LR Seimui ir LR Vyriausybei.

NUTARTA. Bendradarbiauti su Kultūros ministerija dėl Rezervato ir kitų Kultūros ministerijai pavaldžių biudžetinių įstaigų veiklos peržiūrėjimo ir siūlymų dėl reorganizacijos teikimo.

3. SVARSTYTA. Kultūros paveldo centro 2015-2016 metų veiklos ataskaita.

Virgilijus Kačinskas (Kultūros paveldo centro direktorius)

Kultūros ministerijos strateginiuose planuose yra nustatyta, kiek vertinimo tarybos aktų projektų per metus turi parengti Kultūros paveldo centras. Dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo Kultūros paveldo centras negali parengti daugiau vertinimo tarybos aktų projektų negu numatyta.

Teisės aktas „Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) yra problematiškas, nes yra galimos įvairios jo interpretacijos. Su Kultūros ministerija nutarta keisti Aprašą.

Kultūros paveldo tyrimai nėra reglamentuoti, tačiau šiuo metu rengiamas tam skirtas Paveldo tvarkybos reglamentas. Nėra nustatyta, kokie tyrimai yra reikalingi atliekant konkrečius tvarkybos darbus. Taip pat nėra sertifikuojamos medžiagos, kurios yra naudojamos vykdant paveldo tvarkybos darbus. Prašė Paveldo komisijos prisidėti prie medžiagų sertifikavimo klausimo sprendimo.

Rita Kuncevičienė (Kultūros paveldo departamento Apskaitos, paveldotvarkos, planavimo skyriaus vyriausioji specialistė)

Kiekvienų metų pabaigoje yra sudaromas ateinančių metų kultūros paveldo apskaitos planas. Kultūros paveldo departamentas kreipiasi raštu į savivaldybes, asociacijas, religines bendruomenes, prašydamas pateikti informaciją apie objektus (planuojami tvarkybos ar restauravimo darbai), kuriems yra būtina nustatyti vertingąsias savybes.

Adomas Butrimas (Paveldo komisijos narys)

Siūlė Paveldo komisijai apsilankyti Kultūros paveldo centre.

NUTARTA. Susipažinti su Kultūros paveldo centro veikla vietoje, Ašmenos g. 10.

4. SVARSTYTA. Paveldo komisijos sprendimo projektas „Dėl Europos architektūros paveldo apsaugos konvencijos įgyvendinimo Lietuvoje“.

Gražina Drėmaitė (Paveldo komisijos narė)

Sprendime reikėtų siūlyti LR Vyriausybei paskirti atsakingą instituciją, kuri koordinuotų Europos architektūros paveldo apsaugos konvencijos įgyvendinimą.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Sprendimo projekto 3 punktą būtina pildyti siūlymu, kad ne tik Aplinkos ir Kultūros ministerijos, tačiau ir Žemės ūkio ministerija turėtų skatinti tradicinių amatų plėtrą, tradicinių įgūdžių taikymą ir tradicinių medžiagų naudojimą nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkyboje.

Augis Gučas (Paveldo komisijos narys)

Tikslino sprendimo projekto 3 punktą: „Aplinkos, Kultūros ir Žemės ūkio ministerijoms skatinti tradicinių amatų (statybos ir technologijų) plėtrą, tradicinių įgūdžių taikymą ir tradicinių medžiagų naudojimą nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkyboje“.

Zenonas Butkus (Paveldo komisijos narys)

Sprendimo projekto 4 punkte reikėtų siūlyti skatinti mokslinius tyrimus, skiriant papildomą finansavimą.

Balsavimas dėl sprendimo projekto su pastabomis

1. Už – 11 Paveldo komisijos narių.
2. Prieš – nėra.
3. Susilaikė – nėra.

NUTARTA. Pritarti sprendimo projektui „Dėl Europos architektūros paveldo apsaugos konvencijos įgyvendinimo Lietuvoje“ su pastabomis.

Paveldo komisijos sprendimo projektas „Dėl Europos kraštovaizdžio konvencijos įgyvendinimo Lietuvoje“

Jūratė Jurevičienė (Paveldo komisijos narė)

Pildyti sprendimo projekto 3 punktą, nurodant, kokių aspektų yra aktuali kultūrinio kraštovaizdžio esamos būklės analizė.

Vidmantas Bezaras (Aplinkos ministerijos Saugomų teritorijų ir kraštovaizdžio departamento direktorius)

Šiuo metu pradėdamas rengti naujas Lietuvos Respublikos bendrasis planas. Siūlė keisti sprendimo projekto 1.1. punktą, atsižvelgiant į naujai rengiamą Lietuvos Respublikos bendrąjį planą.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Siūlė atsisakyti sprendimo projekto 2.2. punkto.

Vidmantas Bezaras (Aplinkos ministerijos Saugomų teritorijų ir kraštovaizdžio departamento direktorius)

Sprendimo projekte reikėtų siūlyti Kultūros ministerijai identifikuoti etaloninius kultūrinio kraštovaizdžio pavyzdžius Lietuvoje.

Balsavimas dėl sprendimo projekto su pastabomis

1. Už – 11 Paveldo komisijos narių.
2. Prieš – nėra.
3. Susilaikė – nėra.

NUTARTA. Pritarti sprendimo projektui „Dėl Europos kraštovaizdžio konvencijos įgyvendinimo Lietuvoje“ su pastabomis.

5. SVARSTYTA. Visuomenės atstovų kreipimasis „Dėl Ragaišių, Aspertavo piliakalnio saulėračio išsaugojimo“.

Artūras Stepanovič (Paveldo komisijos administracijos Paveldosaugos ir strateginio planavimo skyriaus vyriausiasis specialistas)

Pristatė Paveldo komisijos administracijos parengtą pažymą dėl LR Seimo Kultūros komiteto persiūsto vietos bendruomenės kreipimosi, kuriame prašoma palaikyti jų iniciatyvą dėl Ragaišių, Aspertavo piliakalnio saulėračio išsaugojimo.

Gediminas Rutkauskas (Paveldo komisijos narys)

Paveldo komisija nepitaria veiksams, kurie buvo atlikti ant Aspertavo piliakalnio, nes jie pažeidžia teisės aktus. Paveldo komisijai siūlė palaikyti visuomenės iniciatyvą, kurią būtų galima įgyvendinti kitoje vietoje. Siūlė bendruomenei kreiptis patarimo į specialistus ir šią iniciatyvą įgyvendinti nepažeidžiant teisės aktų.

NUTARTA. Nepritarti Ragaišių, Aspertavos piliakalnio saulėračio išsaugojimui ir siūlyti vietos bendruomenei įrengti saulėratį kitoje vietoje, suderinus planuojamus darbus su atsakingomis institucijomis ir nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų.

6. SVARSTYTA. Kilnojamųjų kultūros vertybių įrašymas į Kultūros vertybių registrą.

Artūras Stepanovič (Paveldo komisijos administracijos Paveldosaugos ir strateginio planavimo skyriaus vyriausiasis specialistas)

Pristatė Paveldo komisijos administracijos parengtą pažymą dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2017-03-10 rašto Nr. (9.46.)2-563, kuriame prašoma Paveldo komisijos nuomonės dėl kilnojamųjų kultūros vertybių, registruotų Kultūros vertybių registre kaip nekilnojamos kultūros vertybės, duomenų tikslinimo ir kilnojamųjų kultūros vertybių, siūlomų įrašyti į Kultūros vertybių registrą.

Balsavimas dėl Kilnojamųjų kultūros vertybių įrašymo į Kultūros vertybių registrą

1. Už – 11 Paveldo komisijos narių.
2. Prieš – nėra.
3. Susilaikė – nėra.

NUTARTA. Pritarti kilnojamųjų kultūros vertybių įrašymui į Kultūros vertybių registrą.

Visi posėdžio dalyviai pasišalino, išskyrus Paveldo komisijos narius ir administracijos darbuotojus. Tęsiamas Trakų senamiesčio teritorijos ribų keitimo ir planuojamos ūkinės plėtros klausimas.

7. SVARSTYTA. Trakų senamiesčio teritorijos ribų keitimas ir planuojama ūkinė plėtra.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Sklypuose Vytauto g. 88, 90, Trakų mieste, planuojamas užstatymo tūris ir mastelis nėra galimas, tai išbalansuotų esamus vizualinius ryšius. Paprašė kiekvieno Paveldo komisijos nario pateikti poziciją šiuo klausimu.

Gražina Drėmaitė (Paveldo komisijos narė)

Trakai – Lietuvos vizitinė kortelė ir precedento čia negali būti. Prieštaravo Trakų senamiesčio teritorijos ribų keitimui ir planuojamai ūkinei plėtrai.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Bendrojo plano keitimas prieštarauja LR Vyriausybės nutarimu patvirtintai Trakų istorinio nacionalinio parko planavimo schemai. Apgailėstavo, kad privačiam investuotojui buvo suteikti lūkesčiai projekto vystymui.

Deivydas Rimkevičius (Paveldo komisijos narys)

Planuojant autobusų stoties ir prekybos paskirties pastato kompleksą Vytauto g. 88, 90 buvo vadovautasi teisės aktais. Nepritarė Paveldo komisijos administracijos parengtai pažymai šiuo klausimu.

Artūras Bundonis (Paveldo komisijos administracijos Teisinio koordinavimo skyriaus vyriausiasis specialistas)

LR Vyriausybė nutarimu patvirtino Trakų istorinio nacionalinio parko planavimo schemą bei joje nurodė vertingąsias savybes. LR Vyriausybės nutarimu Trakų senamiesčiui suteiktas urbanistinio draustinio statusas. Trakų senamiesčio teritorijos ribų pakeitimas prieštarauja patvirtintai planavimo schemai. LR Vyriausybė pagal subordinaciją yra aukštesnis viešas subjektas nei kultūros ministras. Urbanistinio draustinio ribos gali būti keičiamos tik LR Vyriausybės nutarimu.

Evelina Karalevičienė (Paveldo komisijos pirmininkė)

Paveldo komisijos narys Deivydas Rimkevičius buvo atsakingas už Trakų senamiesčio teritorijos ribų keitimo ir planuojamos ūkinės plėtros klausimą, tačiau neprisidėjo prie pažymos rengimo.

Rimantas Bitinas (Paveldo komisijos administracijos Teisinio koordinavimo skyriaus vedėjas)

Trakų istorinio nacionalinio parko planavimo schemas 2 punkte suformuluoti bendrieji parko planavimo ir tvarkymo principai, iš kurių vienas įpareigoja saugoti bei atkurti kultūrinį palikimą, formuojantį istoriškai susiklosčiusį Trakų miesto ir apylinkių vaizdą; saugoti vizualines erdves, kuriose matosi Trakų miesto panorama, o ypač pilis, ribojant arba draudžiant naujų pastatų,

statinių bei įrenginių statybą. Pagal planavimo schemeje nustatytą parko zonavimą, Trakų senamiesčio urbanistinis draustinis, apimantis Trakų miesto dalį – pusiasalį tarp Lukos (Bernardinų), Galvės ir Totoriškių ežerų ir Užtiltę, priskirtas konservacinės paskirties zonai. Šioje zonoje būtina išsaugoti, atkurti bei eksponuoti istoriškai susiklosčiusios Trakų miesto planinės erdvinės struktūros, jos ryšio su gamtine aplinka, užstatymo elementų ir formų visumą.

Zenonas Butkus (Paveldo komisijos narys)

Vertinimo taryba turėtų iš naujo svarstyti ir nustatyti Trakų senamiesčio vertingąsias savybes.

Juozas Algirdas Pilipavičius (Paveldo komisijos narys)

Siūlė keisti projektų derinimo tvarką – projektai negali būti derinami pagal subjektų pageidavimus. Nepritarė planuojamos ūkinės plėtros projektui.

Gediminas Rutkauskas (Paveldo komisijos narys)

Autobusų stoties ir prekybos paskirties pastato kompleksas neturės neigiamos įtakos. Priešingai, tokio objekto atsiradimas Trakams būtų naudingas. Neprieštaravo planuojamos ūkinės plėtros projektui.

Adomas Butrimas (Paveldo komisijos narys)

Nemanė, kad projekto įgyvendinimas pablogintų situaciją, tačiau abejojo dėl planuojamo autobusų stoties ir prekybos paskirties pastato tūrio. Siūlė atlikti išsamesnius tyrimus ir aiškiai nustatyti vertingąsias savybes.

Jūratė Jurevičienė (Paveldo komisijos narė)

Nepitarė planuojamo projekto tūriui ir funkcijai. Siūlė Trakų rajono savivaldybei kreiptis į atsakingas valstybės institucijas dėl Trakų autobuso stoties rekonstrukcijos. Pritarė Paveldo komisijos administracijos parengtoje pažymoje pateiktam teiginiui, jog negalima buvo keisti Trakų istorinio nacionalinio parko planavimo schemos. Vertinimo tarybos pakeistos Trakų senamiesčio ribos yra negaliojančios.

Augis Gučas (Paveldo komisijos narys)

Teigė, kad Vytauto g. 88, 90 sklypuose nebuvo numatyta komercinė paskirtis. Trakų miesto bendrasis planas neturėjo būti keičiamas privataus asmens pageidavimu. Tokia praktika – ydinga. Planuojamo projekto mastelis yra neproporcingas. Nepitarė projektui.

Albinas Kuncevičius (Paveldo komisijos narys)

Didieji prekybos centrai, požeminiai garažai, aukštuminiai pastatai yra didžiausi pavojai istoriniams miestams. Ižvelgė problemą tarp Kultūros ministerijai pavaldžių institucijų dėl priešingų sprendimų konkrečiu klausimu.

Nadežda Spiridonovienė (Paveldo komisijos narė)

Pritarė autobusų stoties ir prekybos paskirties pastato komplekso statyboms.

NUTARTA. 1. Bendru sutarimu nutarta klausimo dėl Trakų senamiesčio teritorijos ribų keitimo ir planuojamos ūkinės plėtros svarstymą tęsti neeiliniame Paveldo komisijos balandžio 7 d. posėdyje; 2. parengti posėdžio protokolinį nutarimą.

Posėdžio pirmininkė

Evelina Karalevičienė

Posėdžio sekretorė

Justina Ūsonytė